

דברי תורה

מאת נ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

שנאמרו בסעודה שלישית פרשת חיי שרה תשע"ה לפ"ק

בעיר בארא פארק

יוצא לאור ע"י מכון מעדני מלך וויען - גליון אלף - ב'

בנים. ומזה התבונן אברהם שאמהות של הכלל ישראל טמונה בהם. וכמו שנעשה נס ללידת יצחק משורש האבות הקדושים, כן נעשה נס בלידת מלכה, כדי להוציא משם שורש האמהות הקדושות. ועל כן אמר אברהם לאליעזר, כי אם אל ארצי ואל מולדתי תלך, ולקחת אשה לבני ליצחק (כד-ד).

והנה השם של דרך הטבע הוא 'אלקים' בגימטריא 'הטבע', והשפעת הנס הוא משם הוי"ה ב"ה, שמדודה את הכל. ועל כן אמרו 'מהוי"ה יצא הדבר', עצם לידת הבנים, יצחק משרה ורבקה ממלכה, הוא משם הוי"ה בדרך נס, ומשמיא לא עבדו ניסא למגנא, וכיון שנפקדו שניהם בנס, על כן לא נוכל דבר אליך רע או טוב. ועל זה אמרו מהיכן יצא, מהר המוריה יצא, ששם התפלל אברהם על פקידת לידת מלכה, ונתקבלה תפלתו שילדה בדרך נס, על כן אם אברהם רוצה בשידוך זו, אי אפשר לנו למנוע אותה, הנה רבקה לפניך קח ולך.

*

ואמר הכתוב, ויקח העבד עשרה גמלים וגו' יוכל טוב אדוניו בידו, ויקם וילך אל ארם נהרים (כד-ז). וברש"י פירש, שטר מתנה כתב ליצחק על כל אשר לו, והיה כל טוב אדוניו בידו. ויש שפירשו, כי הטוב היחידי בעיני אברהם היה בנו יצחק, וכמו שאמר מה תתן לי ואנכי הולך עירי (טו-ב). וכל מעלתו של יצחק תלוי בהשידוך שיעשה, שאם לא ימצא אשה הוגנת, אז כל עבודתו וטירחתו של אברהם עבורו לריק היתה. ואם כן כל טובתו של אברהם היה תלוי כעת בידו של אליעזר, איזה שידוך יביא לו, ועל זה אמר וכל טוב אדוניו, היינו בנו יצחק ועתידותו, היה כעת בידו של אליעזר (עיין בספר הדרש והעיון).

ונראה עוד, דהנה להלן בפרשה נאמר, ואומר אל אדוני אלי לא תלך האשה אחרי וגו' (כד-לט). וכתב רש"י

וי"ע לבן ובתואל ויאמרו מה' יצא הדבר, לא נוכל דבר אליך רע או טוב, הנה רבקה לפניך קח ולך וגו' (כד-ז). במדרש (ב"ר ס-ט) מהיכן יצא, מהר המוריה יצא ע"כ. וצריך ביאור הכוונה בזה. ובספר הלכותים מהאר"י ז"ל פירש כי יצחק נולד מסטרא דנוקבא, ולפיכך לא היה לו זיווג, ומהיכן קיבל זיווגו, מהר המוריה, כי אז יצאה נשמתו וחזרה בעיבור אחר ע"ש.

ויש לומר בזה עוד, דאיתא בילקוט (פ' בלק תשסו) שאמר בלעם לבלק, אתה אומר לי לקללם, אילמלי הם לא הייתי בעולם, כיצד, מלכה ושרה היו אחיות, שנאמר (בראשית יא-כט) ויקח אברם ונחור להם נשים, ושתיהן היו עקרות, וכיון שנעקד יצחק על גבי המזבח, אמר הקב"ה לאברהם והתברכו בזרעך כל גויי הארץ (שם כב-ח), היה אברהם מהרהר ואומר, אחרים מתברכין בזכותי, ומלכה קרובתי אחות אשתי לא היתה צריכה להפקד, מיד ילדה מלכה גם היא (שם כב-כ), ילדה מלכה בנים אין כתיב כאן אלא גם היא, שכשם שהיתה שרה עקרה ונפקדה כך מלכה נפקדה ע"כ. (והובא בקצרה ברמב"ן בראשית כב-כ).

והנה יש כמה דיעות כמה שנה היה יצחק בעת העקידה (הובאו בסדר הדורות), ולכל הפחות היה יותר מבן עשר. ואם כן שרה היתה אז בת ק' שנה, וכיון שמלכה היתה גדולה משרה, וכמו שנאמר בהרן אבי מלכה ואבי יסכה (בראשית יא-כט), ויסכה זו שרה (מגילה יד.), אם כן מלכה היתה בשעת העקידה יותר מבת מאה שנה, ונפקדה בבנים בדרך נס.

והנה מה שנפקדה שרה בנס בלידת יצחק, מובן היטב, שאברהם ושרה היו צדיקים, ומהם יתמשך הכלל ישראל, וכיון שכל הבריאה היא בשביל ישראל, שפיר שינתה הבריאה טבעה, שתפקד שרה בבן. אבל לאיזה צורך נעשה נס לנחור ומלכה, שישתנו טבעם בדרך נס להוליד

מה שלימד מרבו, וכאילו שידוך זו אינו בעולם, והלך בכל ישרותו ואמונתו לרבו להביא ליצחק זיווג אחר. ואברהם ידע גודל מעלתו של אליעזר, ושלה עבדו זקן ביתו 'המושל בכל אשר לו' (כד-ב), שאליעזר יכול למשול על נגיעותיו ושאפיותיו, ויוכל למסור לו שליחות כזו, כי אליעזר מכיר שזהו טובתו האמיתית שלא ישתדך עם יצחק. וזהו שאמר הכתוב על אליעזר, 'וכל טוב אדוניו בידו', הוא לקח עמו בדרך המדה שלמד אצל אדונו שהכל הוא טוב. ו'כל טוב' של 'אדוניו', שהכל הוא טוב, זה לקח עמו בידו, ולא היה לו עוד נגיעה אחרת, כי אם מן השמים אין רוצים זיווג זה, אז אין זה טוב עבורו, וממילא אין לו עוד רצון לזה.

ומבואר במפרשים כי לפעמים 'טוב' מנוקד בחולם מלמעלה, ולפעמים מנוקד בשורק שהוא מוסתר בפנים. והוא להורות כי לפעמים יש טוב הנראה והנגלה לעיני כל, וזהו טוב בחולם, שהכל רואין הנקודה למעלה. ולפעמים יש טוב שגנוזה ומוסתרת ולא ניכר לעיני כל, וזהו מנוקד בשורק שגנוז הנקודה בתוכו. ואליעזר כל 'טוב' אדוניו היה בידו, בשורק, שהאמין שבכל דבר יש טוב מוסתר, ואין להתרעם ולהצטער על שום דבר, כי הכל הוא לטובתו האמיתית.

ובאמת הכיר בעצמו אחר כך הטובה שהיה בזה, דאיתא במדרש (ב"ר ס-ז) אמר רבי יוסי בר דוסא כנען הוא אליעזר, ועל ידי ששרת אותו צדיק באמונה, יצא מכלל ארור לכלל ברוך שנאמר (כד-לא) ויאמר בוא ברוך ה' ע"ש. ואם כן אם היה משדך עצמו עם יצחק, ולא היה לו נסיון זה עם אדונו, הרי היה נשאר ארור עד סוף כל הדורות, הוא ובתו וזרעו אחריו. וכעת יצא מכלל ארור, ונתברך הוא ודורותיו אחריו.

וסיפר האדמו"ר בעל פני מנחם זצ"ל, כי לאביו בעל האמרי אמת זצ"ל היה חסיד שהפציר שיתן לו ברכה לעשירות, אך הרבי סירב. הוא ניסה כמה וכמה פעמים, עד שלבסוף הצליח לדחוק בו ובירכו בעשירות. אכן, הלה הצליח ונתעשר בהון רב. לאותו אדם היה בן יחיד כליל מעלות, קודם הגיעו לגיל שידוכים אירעה לו תאונה קשה, ורגלו נקטעה. כדי למצוא עבורו שידוך מתאים הוכרח האב לוותר מדרישותיו, ולבסוף נשתדך עם בת החייט של העיירה. כאשר נכנס לאבי האמרי אמת, אמר לו, ראה, מן השמים נקבע שזה השידוך של בנך כפי שאתה רואה. בהיותך במעמדך הקודם, היית נאות לשמוע על שידוך עם בתו של חייט. אבל כעת, אחר שנתעשרת ונהיית לבעל בעמיו מכובד וחשוב, הוצרך בנך להפוך לבעל מום ברגלו, כדי שתתרחצ לשידוך. עכשיו תבין כי לא תמיד כדאי להפציר לקבל מה שהשי"ת אינו נותן ע"כ.

אלי כתיב, בת היתה לו לאליעזר והיה מחזר למצוא עילה שיאמר לו אברהם לפנות אליו להשיאו בתו, אמר לו אברהם בני ברוך ואתה ארור, ואין ארור מדבק בברוך ע"כ. ומקורו במדרש (ב"ר נט-ח) שדרשו על אליעזר הכתוב (הושע יב-ח) כנען בידו מאזני מרמה לעשוק אהב, כנען זה אליעזר, בידו מאזני מרמה, שהיה יושב ומשקיל את בתו ראויה היא או אינה ראויה, לעשוק אהב, לעשוק אהובו של עולם זה יצחק, אמר אולי לא תאבה ואתן לו את בתי. אמר לו אתה ארור ובני ברוך ואין ארור מתדבק בברוך ע"כ. ולכאורה אין מסר אברהם שליחות כזה לאליעזר, במקום שיש לו נגיעה שלא יתהוה שידוך אחר, ואז יתכן שעוד ישתדך עמו.

ונראה כי באברהם נאמר, וה' ברך את אברהם בכל (כד-א). ויש לומר דהאמין האמיתי יודע ומכיר דכל מה דעביד רחמנא לטב עביד (ברכות ס), והוא מקבל בשמחה כל מה שה' מוזמין לידו, כי יודע שמאתו לא תצא הרעות. והגם שלפי ראות עיניו המאורע שבא לפניו נראה כאילו היא רעה, מכל מקום תכליתו טובה, ורק ה' המביט מראשית אחרית הוא יודע מהו טובתו האמיתית, ואין להתרעם על שום דבר, וכמאמרם (נדה לא) מאי דכתיב (ישעיה יב-א) אודך ה' כי אנפת בי ישוב אפך ותנחמני, במה הכתוב מדבר, בשני בני אדם שיצאו לסחורה, ישב לו קוץ לאחד מהן [ולא יכול לצאת] התחיל מחרף ומגדף, לימים שמע שטבעה ספינתו של חברו בים התחיל מודה ומשבח, לכך נאמר ישוב אפך ותנחמני [מפני שכעסת עלי אני מודה לך שלטובתי הידי]. והיינו דאמר רבי אלעזר מאי דכתיב (תהלים עב-יח) עושה נפלאות לבדו [הוא לבדו יודע שהוא נס], אפילו בעל הנס אינו מכיר בניסו ע"כ. ומדה זה היה מאיר אצל אברהם ראש המאמינים, ביתר שאת ויתר עז. ועל זה אמר הכתוב 'וה' ברך את אברהם בכל', שכל מה שבא לפניו היה אצלו ברכה, אם חסד אשירה ואם משפט אשירה, ובכל מאורעותיו הכיר שה' ברך את אברהם.

ומדה זו הנחיל אברהם בביתו ובתלמידיו, ואליעזר שהיה דולה ומשקה מתורת רבו לאחרים, גם כן התעלה במדה זו, שהכל מן השמים הוא לטובת האדם. ומכל שכן זיווגו של אדם, שהוא רק פלג גופא, רק הקב"ה יודע ומכיר הפלג גופא השנית שמתאמת להזדווג יחד, לפי שורש נשמתו וגלגוליו לטובתו. וכמה פעמים רואין עין בעין, שהיה רוצה מאד בשידוך אחד שחשב שאין עוד דוגמתו לטובה, ומן השמים מנעוהו, ובסופו מתגלה שאינה בת בניס, או שמתה בקוצר ימים, או נחלתה וכו', ואז מכיר הטובה שעשה ה' עמו שלא נדווג עמה, ואומר אודך ה' כי אנפת בי.

ואליעזר כאשר שמע מאברהם, שאין זה זיווגו כי אין ארור מתדבק בברוך, אין זה פלג גופא של בתו כי ארור וברוך אינו מזדווג, קיבל זאת אליעזר באהבה, כפי

ובגמרא (מועד קטן יח.) מן התורה מן הנביאים ומן הכתובים, מה' אשה לאיש, מן התורה דכתיב ויען לבן ובתואל מה' יצא הדבר וכו' ע"ש. ובאמת אנו מאמינים שכל דבר שמתהווה בעולם הוא מן השמים, ואין אדם נוקף אצבעו אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה (חולין ז:), וכל דבר הוא בהשגחה פרטית. אך החילוק הוא, כי בשאר הדברים לא כל אחד מכיר שהוא מן השמים, אבל בזיווגים גלוי לעין כל, איך מן השמים מסבבים אלפי פרטים עד שמחליטין לגמור השידוכין, עד שלבן ובתואל הרשעים אמרו בפה מלא, מה' יצא הדבר לא נוכל לדבר רע או טוב. ומטו משמיה של צדיקים שאמרו, ששידוך שנגזר מן השמים, מוליכין את שני המחנות כשני סוסים עורים, וגומרים את השידוך.

ולא רק שאין בידו של אדם למנוע זאת ולדבר רע כנגדו, אלא גם הטוב שהוא אומר, שהוא מחליט לגמרו, אין זה דיבורי פיו, אלא מה' יצא הדבר, שמכניסין חכה לפיו ואומר שמסכים להשידוך. וגם כאשר יש הרבה דברים שאין מובנים, אינו שומע ואינו רואה, ומחליט לגמרו. וזה נוכל ללמוד מהשידוך הראשון שהאריכה בו התורה, שאמרו בתואל ולבן לאליעזר, יש כאן כמה דברים פלואים, חדא, לשלוח שדכן שרוצה עילה לשדך את בתו ליצחק, שהוא יציע השידוך לאחר. שנית, אין אנו רואים את החתן ותוארו, אם חכם או טפש, שלם או בעל מום, ומסכימין להשידוך. ולא עוד אלא שאין אביו רוצה שיצא מביתו לארץ אחרת, שזה גם כן מעורר תמיהה אם אין מסתירין כאן דברים של בריאות. ועל כולם אנו עובדי עבודה זרה, עד שלבן ביקש לעקור את הכל, ומסכים להשתדך עם אברהם ובנו יצחק צדיקים גמורים. ואם כן גם מה שאנו אומרים לשידוך זה שהוא טוב, אין לו שום פירוש, אך מה' יצא הדבר, ואז נוטלין השכל, ורואה רק הטוב שבו, ומלאך רע בעל כרחו עונה אמן, ומסכים לגמרו. והסכמת שידוך זה מה' יצא הדבר, ולא נוכל לדבר בזה מאומה, מרע ועד טוב, הכל מוליכין מן השמים, ומה' אשה לאיש.

*

ובגמרא (יבמות סא.) אתם קרוין אדם, ואין עכו"ם קרוין אדם שנאמר (יחזקאל לד-לא) ואתם צאני צאן מרעיתי אדם ע"ש. ויש להבין מהו החשיבות שיש בתואר אדם, שאינו מתאים על אומות העולם. ומצינו עוד (שם סג.) כל שאין לו אשה אינו אדם שנאמר (בראשית ה-ב) זכר ונקבה בראם, ויקרא את שמם אדם ע"ש. וגם זה יש להבין למה ניתנה קריאת שם אדם אחר שזכר ונקבה בראם.

ונראה כי הנה בבריאת האדם כתוב, וייצר ה' אלקים את האדם עפר מן האדמה, ויפח באפיו נשמת חיים (בראשית ב-ז). ואיתא במדרש (ב"ר יז-ד) דמטעם זה נקרא שמו

אדם, שנברא מן האדמה ע"כ. וגם זה יש להבין, למה באמת נברא האדם שהוא מובחר הבריאה, מעפר ואדמה שהם הפחותים ביותר שבבריאה. ולא עוד אלא שנקרא שמו תואר 'אדם', להזכירו תמיד כי יצרו ה' עפר מהאדמה, ואדם יסודו מעפר וסופו לעפר, וכי זהו שבחו ותפארתו.

אך הענין נראה, דהנה חז"ל אמרו (ב"ר ה-ח) למה נקרא שמה ארץ שרצתה לעשות רצון קונה. וביאר בערוגת הבשם (פ' חיי) כי הנה כל מעשה בראשית בקומתן נבראו, לדעתם נבראו [שהודיעם שיבראו והם נאותן], בצביונם נבראו [בדמות שבחרו להם] שנאמר (בראשית ב-א) ויכולו השמים והארץ וכל צבאם, אל תקרא צבאם אלא צביונם ע"כ. ואם כן הרי כל הבריאה רצה לעשות רצון קונם, ומהו יחסו של ארץ שנקראה שמה על שרצתה לעשות רצון קונה.

אך הנה הארץ היא הפחותה בכל הבריאה, הנמוכה מכל הארבע יסודות של דומם צומח חי ומדבר, כל אדם דורס עליה ומבזהו ברקיקה ושאר דברים מאוסים, ואין שום אדם מחשיבה. ואם כן כיון שהשי"ת שאלה בתחלה אם רצונה להבראות בתכונה זו שנברא, היה ראוי להארץ להשיב, רבש"ע כיון שהשמים וכל צבאם הם ברואים רוחניים ועומדים במרום לעבוד עבודת הקודש, למה יוגרע חלקי להיות אני בעולם השפל נברא מחומר גס ועב כל כך. אבל הארץ לא עשתה כן, אלא השיגה כיון שחפץ השי"ת הוא שיהיה העולם נברא על אופן זה לתכלית הנרצה הידוע לו, אין היא מסרבת מלהבראות כפי רצונו ית"ש. והיינו דאמרו למה נקרא שמה ארץ, על שרצתה לעשות רצון קונה. אף על פי שהיא מצד עצמה לא היתה מרוצה, מכל מקום כדי לעשות רצון קונה רצתה מה שהקב"ה רוצה.

וממנה יש ליקח מוסר השכל, לכל יתרעם האדם לאמור, מפני מה נשתניתי שאי אפשר לי להיות מיושבי בית המדרש ולעבוד את השי"ת באופן זה, או שלא ניתן לי שכל חריף ומחודד, ואלמלי נבראתי כן הייתי עובד את השי"ת. אלא כיון שהבורא כל עולמים ית"ש צפה והביט שהוא ראוי להבראות בתכונה זו, אם כן ראוי לו שיהיה שבע רצון ממצבו, ויבקש להגיע לשלימותו על פי זה הדרך שהכין לו ה'.

ובזה כתב לבאר מה שאמר אליעזר ואבא היום אל העין (כד-מב), וברש"י היום יצאתי והיום באתי, מכאן שקפצה לו הארץ, כי אליעזר היה בן משק ביתו של אברהם אבינו זה רבות בשנים, וחשב מחשבות שיזכה להדבק בזרע קודש הלזה, ולהתחתן עם אברהם אבינו. ומי יודע כמה שנים רבות שהיה מחשבה זו נגמרת אצלו, ועתה בפתע פתאום אמר לו אברהם, אתה ארור ואני ברוך, ואין ארור מתדבק בברוך, אם כן היה ראוי לאליעזר להתרשל בעבודת

אדונו, כיון שרואה תוחלתו נכזבה, ולעולם לא יגיע למעלה שדימה בנפשו להגיע אליה. לכן קפצה לו הארץ, להזכירו דעבודת הארץ נמי היתה על פי בחינה זה ודפח"ח.

ומהאי טעמא ברא ה' את האדם עפר מן האדמה, כי נסיונות החיים עצומים, וכמה מאורעות שונות עובר על האדם שאינו משיג תכליתם, ויש עליו לקבל הכל בשמחה. על כן נברא מהאדמה, שגם היא ביטלה את כל עצמה לרצון ה', להברא הבריאה הפחותה ביותר שבהארבע יסודות, ורצתה לעשות רצון קונה. ובוזה ששורשו ויסודו הוא מהאדמה, בקל יוכל להתנהג בתכונתו לבטל דעתו לפני רצון ה'. ומדה זו מצינו רק בישראל, אבל באומות העולם כתיב, והיה כי ירעב והתקצף וקלל במלכו ובאלקיו (ישעיה ח-כא). ולכן אתם קרויין אדם, כי לישראל זהו תואר נפלא, שיש להם תכונת האדמה, שמבטלים דעתם ונכנעים תחת קונם. אבל אין אומות העולם קרויין אדם, דכיון שאין הם מתנהגים במדה זו של האדמה, אם כן תואר אדם היא להם לפחיתות שמורה רק שיסודו מעפר וסופו לעפר.

ובהיות כי אין מאורע אצל אדם שישנה כל תהלוכות ימי חייו, כמו זיווגו של אדם, שבזה תלוי גידול ביתו, והרבה פעמים פרנסתו וחבורתו. וזה הכל כפי דעת עליון, ומה' אשה לאיש, ויש לו לבטל דעתו לגזירת עליון, על כן כאשר זכר ונקבה בראם קרא אותו 'אדם', להורות שזהו העת שצריך להשריש בעצמו התכונה של האדמה שממנה נברא, לבטל דעתו לפני דעת קונו.

*

ובזה יתבאר דברי המדרש בפרשתנו (ב"ר נט"ב), אמר רב הונא בשעה שאדם הולך ליקח אשה, ושמע קל כלביא מנבחים, הוא מצית מה אינון אמרין, לעת ערב לעת צאת השואבות (כד-יא) ע"כ. והכוונה בזה חתומה וסתומה. – גם להבין תוכן השירה של הכלבים, שהם אומרים הכתוב (תהלים קב"ג) בואו נשתחוה ונכרעה נברכה לפני ה' עושנו, מהו הקשר של שירה זו דייקא להכלב.

אך הענין הוא, כי מצבו של הכלב פחותה וגרועה יותר מכל הבעלי חיים, וכמאמרם (שבת קנה:): אמר רב פפא לית דעניא מכלבא. ואמרו (שם) מאי דכתיב יודע צדיק דין דלים (משלי כט-ז), יודע הקב"ה בכלב שמזונותיו מועטים, לפיכך שוהה אכילתו במעיו שלשה ימים ע"כ. ומעתה כיון שכל הבריאה לדעתם ולצביונם נבראו, הרי גם הכלב שאלו

אותו אם מסכים לתוארו. ושאל הכלב מה תהא תכונתו. והשיבו לו שיהיה נרדף מכל אדם, ויהיה העני יותר מכל הבעלי חיים. וכאשר ירצו לבזות אדם ימשילוהו לכלב, וכמאמרם (סוטה מט:): פני הדור כפני הכלב. ואף על פי כן הסכים הכלב לבריאתו, והשיב לה' דוגמת הארץ, שכיון שזה רצונו של מקום הוא מבטל דעתו לפני קונו, ומוכן להבראות כן. [ושפיר מובן מה דאיתא ברש"י (פסחים כב. ד"ה איתו) שנכבד שר הכלב מן העובד ככובים].

והנה ידועים דברי הרב התניא זי"ע, במה שאומרים (בתפלת מוסף) ומפני חטאינו גלינו וכו', ואין אנו יכולים לעלות ולראות ולהשתחות לפניך. ולכאורה לעלות ולראות שפיר אמר שאין אנו יכולים מפני היד שנשתלחה במקדשך, אבל למה אין אנו יכולים להשתחוות כעת לפני ה'. וכתב לבאר, דהשתחואה הוא הביטול היותר גדול שהאדם יכול לעשות, פשוט ידיים ורגלים על הארץ, ונפשי כעפר לכל תהיה. ועיקר ההשתחואה אינו בגופו, אלא בלבו ונפשו להיות בטל ומבוטל כולו לה', בטל רצונך מפני רצונו, שאין לו שום רצון כלל לשום דבר רק מה שהוא רצון ה', ואני קרבת אלקים לי טוב, וההשתחואה בגופו הוא רק להראות גודל ההכנעה והביטול שיש בתוך לבו של האדם. ובזמן שבית המקדש היה קיים, כאשר נכנס לבית ה', מגודל הקדושה שהיה שורה שם, היה האדם בטל ומבוטל לפני ה', ומוזה בא לו ההשתחואה עד לעפר, אבל כעת שגלינו מארצינו, ואין אנו יכולים לעלות וליראות, גם ההשתחואה אין אנו יכולים, חסר לנו ההכנעה והביטול האמיתית לפני ה' ע"כ.

ולכן הכלב שביטל כל עצם מהותו ותבניתו לדעת המקום, הוא אומר שירה על חלקו, בואו נשתחוה ונכרעה נברכה לפני ה' עושנו, ללמוד ממנו הנהגה זו שיש לכרוע ולהשתחוות בביטול גמור לפני ה' עושנו דייקא, כי רק הוא יודע ומכיר הטובה האמיתית, ויש לנו לבטל דעתנו לדעת המקום, ולהבין ולהשכיל כי זה שממציא לו ה', זהו היותר טוב ויפה בעדו.

ולכן כאשר הולך למצוא זיווגו, וכל אחד בסופו מוותר על מה שחלם לו מתחלה, לא יתרעם ולא יחלוש דעתו אם לא מזדמן לו מה שרוצה, אלא יטה אזנו לנביחת הכלבים, שהם אומרים בשירתם, בואו נשתחוה ונכרעה נברכה לפני ה' עושנו, ולהכיר כי הזיווג שהוא מוצא, זהו היותר טוב בעדו ונשמתו, וישמח בזיווגו שנפל לחלקו, כי מה' אשה לאיש.

הגליון הזה נתנדב על ידי

מנה"ר ר' ישראל לעפקאוויטש הי"ו לרגל השמחה השרחיה במעונו בהולדת בתו למול טוב	מנה"ר ר' אברהם יואל יאקאבאוויטש הי"ו לרגל השמחה השרחיה במעונו בהולדת בתו למול טוב	מנה"ר ר' אייזיק מעונו הי"ו לרגל השמחה השרחיה במעונו בנישואי בנו למול טוב	מנה"ר ר' ישראל וויינגארטן הי"ו לרגל השמחה השרחיה במעונו בנישואי בנו למול טוב	הרה"ג ר' ראובן אלעזר פריעדמאן שליט"א מנהל ת"ת - וויליאמסבורג לרגל השמחה השרחיה במעונו באירוסיו בנו למול טוב	הרה"ג ר' פישל לעווי שליט"א מנהל רישבתנו חק" - ישיבה קטנה לרגל השמחה השרחיה במעונו בהנכנס בנו לעיל התורה והמצוות
---	--	--	--	--	--